

กลุ่มที่ 1
ภาคเหนือ

• **ประธาน**

นายอุกฤษฏ์ รวมสุข

ผอ.กองสาธารณสุข เทศบาลตำบลสบบง อ.ภูซาง จ.พะเยา

• **เลขานุการ**

นางรุ่งลาวัลย์ รวมสุข

ผอ.รพ.สต.สบบง อ.ภูซาง จ.พะเยา

• **ผู้นำเสนอ**

นายณัฐพล พุ่มอิม

ผอ.รพ.สต.วัดจันทร์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก

บริบท สภาพครอบครัว ชุมชน

(รูปแบบชุมชนเมือง / ชุมชนอุตสาหกรรม/ ชุมชนบท/ ฯลฯ)

บริบทชุมชนเมือง

- บ้านจัดสรร เข้าถึงยาก ขณะเดียวกันก็มีลักษณะความผูกพันทางครอบครัว บ้านเรือนใกล้เคียงกัน

บริบทกึ่งเมือง กึ่งชนบท

- สภาพครอบครัว ความผูกพันทางครอบครัว บ้านเรือนใกล้เคียงกัน
- ศาสนา/ความเชื่อ ส่วนใหญ่เป็นศาสนาพุทธ คริสต์ และ เนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษ มีกลุ่มชาติพันธุ์ / ความเชื่อตามกลุ่มชาติพันธุ์
- ผู้นำทางจิตวิญญาณ (ในกลุ่มชาติพันธุ์)
- อาชีพ โดยส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ และเป็นผู้รับบริการ
- ลักษณะครอบครัว

ปัญหาสุขภาพของครัวเรือนและชุมชน

- รอบเอว – BMI พฤติกรรมสุขภาพ
- เป็นสังคมผู้สูงอายุ
- โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
- สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน (ไม่มีการวางผังเมือง)
- ชุมชนชนบท พบว่าประชาชนมีโรค NCDs เพิ่มมากขึ้น
- ภาวะแทรกซ้อนจาก NCDs เช่น ความพิการทางสมอง
- โรคจากการทำงาน / พฤติกรรมการทำงาน ส่งผลให้เกิด NCDs

กระบวนการ / แนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการปัญหา ครอบครัว ชุมชน

ด้านงบประมาณ

- อปท. มีงบประมาณ 3 ส่วน ได้แก่ (1) อปท (โครงการพระราชดำริ / เทศบัญญัติ / กปท.) (2) หน่วยงานภายนอก เช่น สสส. (3) การระดมทุนในชุมชน เช่น ผ้าป่า การระดมทุน
- งบดำเนินการโครงการพระราชดำริ ที่ได้รับสนับสนุนจาก อปท. (พื้นที่ จ.พะเยา)
- ได้รับงบประมาณอุดหนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ และนำงบประมาณสนับสนุน รพ.สต. เครือข่ายชุมชน เช่น ชมรม อสม. ชมรมผู้สูงอายุ
- ขอสนับสนุนงบประมาณหน่วยงานภายนอก เช่น สสส. โดยชุมชนของบ แก้ไขปัญหา สุรา และ NCDs
- งบประมาณจากชุมชน และได้รับการบริจาค เพื่อสนับสนุนผู้ป่วยในชุมชน เช่น ผ้าอ้อม

ด้านบุคลากร

รพช. / รพ.สต. / เทศบาล / ผู้นำชุมชน / อสม. / พระสงฆ์ / ปราชญ์ชาวบ้าน

แนวทางการดำเนินงาน บริหารจัดการปัญหาครอบครัว ชุมชน

- ขับเคลื่อนผ่าน HLC และ HLO
- การร่วมมือกันของทุกภาคส่วน หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน
- ดำเนินงานผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอ (พชอ.) โดยนำเสนอปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน นำไปสู่การจัดทำแผนระดับอำเภอ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผ่านคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบล (พชต.) และ คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน (คชม.) ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับคนในชุมชน โดยได้รับสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่ รพ. สต. / อสม. และชุมชน โดยชุมชนจะมีต้นแบบด้านสุขภาพ หรืออินฟลูเอนเซอร์ เช่น ข้าราชการเกษียณ เป็นผู้นำในการ ส่งเสริมสุขภาพ นำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพ เช่น โรงเรียนเบ้าหวาน พื้นที่จังหวัดลำพูน
- การนำปัญหาในชุมชน ผ่านการแก้ไขปัญหาร่วมกันในชุมชน และให้ชุมชนต่อยอดด้วยตนเอง เช่น หมู่บ้านจัดการตนเอง ซึ่งผลักดันให้เกิดการต่อยอด และขอสนับสนุนงบประมาณมาขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่
- การปลูกกระแส และประชาสัมพันธ์ ต้นแบบด้านสุขภาพ หรืออินฟลูเอนเซอร์
- การส่งประกวด

***ข้อจำกัด รูปแบบการดำเนินงานขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่

ผลจากการดำเนินงาน (OUTPUT / OUTCOME / นวัตกรรม)

- พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของแกนนำส่งเสริมสุขภาพ
  - (ตาก ; ร้อยละ 48.1 / พิษณุโลก ; ร้อยละ 50 จากเป้าหมาย ร้อยละ 41.10)
- ตำบลต้นแบบ เช่น โรงเรียนเบ้าหวาน
- ประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพ
- การมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น ปลูกผักกินเอง-ขายเอง (ปลอดสารพิษ)
ชมรมสุขภาพ

ความภาคภูมิใจของแต่ละพื้นที่

- ความเข้มแข็งของชุมชน และการร่วมมือดำเนินของพื้นที่ทุกภาคส่วน
- มีการกำหนดต้นแบบ และขยายผลสู่ชุมชน และมีการเพิ่มตนเอง
- การได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ เช่น ตำบลจัดการสุขภาพ วัดส่งเสริมสุขภาพ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

โอกาส และแนวทางการขับเคลื่อนและขยายผล ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- การเสนอปัญหาผ่านคณะกรรมการ พชอ.
- การเสนอโครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากภาคีเครือข่ายสุขภาพ
- การเสนอผลงานวิจัยในระดับพื้นที่
- ขยายผลต้นแบบ ไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- การถ่ายทอดเทคนิค แนวทางการนำเสนอปัญหาของพื้นที่เข้าสู่เวทีคณะกรรมการ พชอ. (เนื่องจากในแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน บางพื้นที่ดำเนินการได้ บางพื้นที่ยังไม่มีกลไกในการดำเนินการ)
- หาบุคคลต้นแบบด้านการปรับเปลี่ยนสุขภาพ และขยายผลสู่ชุมชน
- ส่วนกลางทำแผนขยายผลพื้นที่ต้นแบบเป็นลักษณะดาวกระจายผ่านศูนย์อนามัย
- จังหวัดจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานครอบครัว ชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นประจำทุกปี
- ศึกษาและถอดบทเรียนในพื้นที่ที่โดดเด่นระดับประเทศ

จบการนำเสนอ